

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Davidis de Spina ... Manuale sive Lexicon pharmaceutico-chymicvm

Spina, David de

Francofurti ad Moenum, 1700

[Magisterium]

[urn:nbn:de:bsz:31-127465](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-127465)

LIXIVIUM. MAGISTERIUM. 577

Lixiv *ſive* Baln. medicamentoſum *Minf.*

℞. Lap. medicament. ℥iij. Aluminis plamoſi ℥ij Cort.
int. virid. Sambuci ℥iſ. Herb. Ebuli ℥j. Artemiſia,
Pentaphyll. Hyperici, Anethi, Callitrich. ana ℥vj.
Ciner. lig. Guajaci, Sal. communis, ana ℥ſ. Coq. in
aq. fluviali pro Balneo pedum. Transfundatur in
vas, in quo pedes conſiſtere poterunt. Hi autem al-
tè lavatro inſiſtent; ſic tam in Scorbuto, quàm aliis
morbis &c. tumores pedum depellit; Sed immo-
randum ad horas duas, vel tres, & continuandum
triduum vel quatrimum manè ſtomacho jejuno;
poſtea abſtergantur pedes linteo. *Vid. corp. ph. p.*
447. b.

Lixivium ſapientie *Minfchei.*

℞. Rad. caryophyllat. pyrethri aſari viſc. querc. ana ℥i.
oliban. succin. citr. à ℥ſ. Herb. roriſm. majoran. meliſſ.
orig. fol. ſalv. lauri ana ℥ij. flor. lavend. roſ. rub. peon.
beton. prim. ver. ana ℥i. bull. in lixiv. dulci. Pro me-
moriam. *Vid. corp. ph. p. 447. b.*

Lixivium Tartari *Minfchei.*

℞. Tart. alb. ad nigred. calcin. q. v. f. cum aq. pluv. deſt.
lixiv. in quo bull. cort. aurant. & col. claram & tin-
ctam ad uſum reſervà. in calculo ren. & veſic. uſurp.
Vid. corp. ph. p. 447. b.

M.

Magiſterium Aluminis *Schræderi.*

℞. O crud. ℥vj. coquat in ſtètili amplo, ut evaporet
phlegma, tandem calcina, ut penitus candefcat.
Hiñe injiciatur in ☒ O illud candens: ſic extrahet
☒ eſſentiam ſeu Magiſterium, reſidente terra al-
ba, (quæ aqua ferventi abluenda, & ſervanda) ☒
illud imprægnatum filtra & abſtrahe in M. B. ad
Mellis conſiſtentiam; Turc. exponatur frigido ad

○ ○

cry-

crystallifandum; Crystallos exime & sicca. *Vid.*
corp. ph. p. 82. b.

Magisterium Antimonii.

Antim. opt. ℥ss. alum. ust. ℥iv. bol. arm. sal. comm.
ana ℥ss. omnia seorsim trita misceantur destillen-
turq. igne nudo, sic prodibit primo phlegma secun-
do spiritus albicans, tertio spiritus rubescens, si quid
collo adhæreat glaciæ instar, admove caute ferrum
candens ut solvatur, rectifica per retortam, in recti-
ficato hoc oleo solve aurum foliatum, solutioni
postmodum affundes sp. vini circulabisque septem
dies circiter & subsidebunt fæces à quibus decanta
sp. vini, cui si affuderis aquam destillatam, præcipi-
tabitur pulvis albus edulcorandus & reservandus.
Purgat suavitè per vomitum; dosis gr. iij. *Vid.*
corp. ph. p. 76. b.

Magisterium Bismuthi Le Mery.

Solve in matracio ℥j. Bismuthi grossè pulverisati, cum
tribus ℥ Spirit. nitri; effunde solutionem in fictile niri-
dum, & affunde huic quinque vel sex ℥ fontanæ aquæ,
in qua prius liquefeceris Salis marini ℥ß. præcipitabi-
tur ad fundum albus pulvis, effunde aquam per incli-
nationem, & multoties lavato hoc magisterium, hinc
in umbra assicco, habebis ejus ℥ix. Cosmeticum est,
quod dicitur album Hispanicum. Faciem dealbaruri
utuntur eo vel permixto unguento pomato, vel aqua
liliorum diluto. *Vid.* corp. ph. p. 77. b.

Magisterium cordiale Michaelis.

Magister. margarit. granati hyac. saphyri ana ℥ij.
corall. ℥ß. oss. de cord. cervi ℥i. M. F. Magister. Vid.
corp. ph. p. 74. b.

Magisterium cornu cervi.

Limatura CC. ex apicib. justo temp. cæli ℥vj. irror.
cum

eum *sp. nitri*, postmodum superfunde acetum vini opt. destill. st. p. al. d. in dig. filtr. per ch. adde *ol. tart.* & præcipitabitur pulvis ad fundum, quem frequentiorib. abluition. edulcora. *Vid. corp. ph. p. 74. b.*

Magisterium Corallorum ex Schræd.

Solve Corallia in Spiritu magico, id est Spiritu roris majalis; vel quod idem, in Acet. destill. præcipita cum ol. sulph. C. per præcipitatum edulcora ac digere aliquandiu per Spir. vin. quo iterum abstracto, habes magisterium in ore butyri instat liquefcens. *Vid. corp. ph. p. 71. b.*

Magisterium Corallorum Le Mery.

Re. Corallii rubri aut albi aceto destillato soluti, quantum vis, hoc in phialam vel matracium infunde, huicque guttatim affunde, liquorem Salis Tartari per deliquitum paratum, fiet coagulum, quod præcipitabitur sub albillimi pulveris forma, abjicito per inclinationem liquorem limpidum; lotumque aqua s. vel C. pulverem assicca, & id est quod magisterium corallorum nuncupatur. Magnis viribus pollere dicitur, vim scilicet habet cor exhilarandi & corroborandi, veneno resistendi, dysenteriam omnesque hæmorrhagias sistendi; Datur à gr. 10. ad 30. in liquore convenienti. *Vid. corp. ph. p. 71. b.*

Magisterium Corallor. Rosatum M. nschri.

Re. Aceti vini destillat. *℥iv.* Rosar. rubr. exsicc. Misc. & stentia in infusione donec tincturam rubicundissimam accipias, quæ filtrari debet; Atque in hac dissolve Corallia rubra, ut est artis; postea in hanc solutionem Spiritum Vitrioli fac instillare, & mox pulvis subrubens sese præcipitat, quem in umbra, & non in ignis calore exsicca, & sine omni edulcoratione,

tionē, ne per illam acetositas Spiritus Vitrioli tollatur, & tinctura rosarum abluatur, ad usum reserua. Magisterium hoc in illis adhibetur & usurpatur, ubi alias Corallorum rubeorum usus communis in pretio habetur. Cor & Spiritus vitales confortat, & ab omni veneno praeservat. Sanguinem purificat, putredini aliisque morbis omnibus à sanguine corrupto existentibus resistit. *Vid. corp. ph. p. 72. b.*

Magisterium Epilepticum Michaelis.
℞. Magister. ung. alc. cran. hum. viol. morte excincti cornu alces corn. cerv. ana ℥℞. smaragd. ℥j. unio. ver. ℥ij. succini ℥j. F. Magister. in Epilepsia usurp. Vid. corp. ph. p. 74. b.

Magisterium Gummi Guttae Vitriolatum
Mundereri.
℞. Gummi Gamandra quantum volueris; Dissolve cum suffic. quant. Spir. Vitrioli in vase vitreato, ut instar pulmenti fiat, postea in arena exsiccetur, cavendo ne nigrescat, sed colorem suum nativum luteum referret.

In corpore à serosis & pituitosis humoribus purgando conducit. *Vid. corp. ph. p. 88. b.*

Magisterium Jovis Minsichti.
℞. Cinerum stanni puri, aperto igne praeparatum, & cum aceto destillato sorti extrahe salem, ut est aris. Postea lume Spiritum Vitrioli optimè rectificatum, super extractionem hanc prius debite filtra tam instilla, sic statim albescet instar lactis, & praecipitabitur pulvis albus ad fundum vasis, quem exime, & toties aq. pluviali destillata edulcora, donec omnis acrimonia separetur; tandem pulvis exiccatur, & ad usum servatur.

In aberratione uteri & aliis affectibus hystericis miranda praestat. *Vid. corp. ph. p. 76. b.* Ma-

Magisterium Lapidis Bezoar *Minschri.*

De Lapide Bezoar Orientali pretiosissimum etiam ac præstantissimum Magisterium siccum, virtutis & efficaciam subtilis ac penetrantis sic paratur: *Bezoar* debito modo & artificio solve in menstruo, cujus præparatio jam ante fuit indigitata; solum filtra per chartam, post ad manum habe *acerum destillatum*, vel *succum citri clarificatum*, hunc guttatim solutioni superinfunde, celeri tamen & alto lapsu; sic statim tenellus subtilisque pulvisculus præcipitabitur in fundum, fere sine omni acrimonia, qui deinde, evacuato prius menstruo aquis cordialibus edulcorandus, & ad usum, utpote verum & sincerum lapidis Bezoardici Magisterium asservandus est.

Nobilissimum hoc Magisterium ita præparatum, in omnibus affectibus & symptomatibus malignis contra; omnia venefica cordi infesta, præsertim ubi qualitas calida, & putredo deprehenditur, adeoque in aliis omnibus ubi usus lapidis Bezoar dilaudatur, adhiberi & usurpari potest, apud illos in primis, qui naturæ sunt tenellæ, nauseantes medicamenta, nec minus apud gravidas, infantes, cum nec odorem, nec saporom fere ullum habeat. Dosis ejus in infantibus est à 2. 3. usque ad 4. grana. In adultioribus verò pro discrimine ætatis & necessitatis, à 10. 12. & 15. grana. *Vid. corp. ph. p. 73. b.*

Magisterium lapidis Lazuli *ultramarinum*

dictum Zwellseri.

Teratur lapis *Lazuli caruleus* & optimè notæ, supra porphyritem, & non alium aliquem lapidem, subtilissimè, quantum fieri potest, cum oleo lini vel aqua simplici, qui iterum ita oleo permixtus reponatur; postea fiat talis Emplastri massa.

32. *Cera citrina, Picis græcæ vel Colophon. Resina pini ana
 ℥i. Ol. Lini ℥ij. Therebinth. ℥iv.* Liquefiant super
 ignem & colentur, quibus adde *Masticis electæ ℥iij.*
 Fiat massa. Hujus massæ accipe partes circiter tres,
 vel quatuor; *Lapidis superius cum oleo lini subtilissimè
 lavgati* partem unam, misceantur in patella, & com-
 mixta septimanam unam vel alteram relinquuntur
 veluti in digestionē; Postea aqua colida, vel si hac
 succederē nolit, ferventi, malaxando & agitando
 spatulâ massam, eluatur pulvis lapidis Lazuli subti-
 lissimus instar magisterii, qui pulcherrimo cœruleo
 colore imbuet aquam, quam in patinam colare
 oportet, & postquam lapis Lazuli resederit, aqua
 decantanda & pulvis subtilissimus impalpabilis &
 pulcherrimus exsiccandus.

Nota verò quod pulvis qui primo eluitur, pulchrior sit
 in colore & subtilitate secundò, & hic tertio, hinc
 singuli separatim sunt asservandi. Vid. corp. ph. p.
 73. b.

Magisterium Marcasitæ ex Beguino Schr.

33. *Marcasita pulv. q. v. solve in aq. fort. (ex Sal. nitr.
 & Sal. com. an. fact.)* præcipita cum Sp. vin. præci-
 pitatum edulcora & exsicca. Confert ad curis vitia,
 lychenes scil. impetigines, scabiem manuum, &
 siml. Si loco Spir. vin. simplicis ad præcipitatio-
 nem sumitur Spir. vin. *Tartarisatus*, melius proce-
 dere præcipitationem Cl. Hoffm. testatur. Vid.
 corp. ph. p. 77. b.

Magisterium Martis albissimum Langelotti.

*Limat. ♂ Δ fortiss. eo usque reverberetur, donec
 eleveretur in Crocum leviss. & rubicundiss. Irrotetur
 cum Sp. †i atque siccetur. Repetendo hæc (4.)
 dein*

dein tantum affundatur Sp. $\dagger$ i q. l. ad extractionem. Digeratur utque dum colore rubicundo tingatur, sapius verò agitetur. Extractio lento calore redigatur ad mellaginem, quæ soluta aq. pluv. destillatâ, & filtrata præcipitetur cum Spir. $\odot$ li. Sic habebis magisterium albiſſimum, quod probè edulcorandum.

Vires ex ipsa descriptione cuius patebunt, prodest in morbis quam plurimis hypochondriacis, hepaticis, &c. Vid. corp. ph. p. 76. b.

Magisterium Nephriticum *Michaelis.*

Re. Lapid. nephrit. lyncis, spongia, percar. ana $\mathfrak{z}$ ij. judaici $\mathfrak{z}$ ij. caner. crystall. glac. Marie ana $\mathfrak{z}$ iv. lap. aquil. $\mathfrak{z}$ is. ophit. $\mathfrak{z}$ iv. or. struthioc. $\mathfrak{z}$ v. F. mag. in Nephritide usurpandum.

Magisterium Petroselini *Minsichii.*

Re. Ciner. clavellar. vel sal. tart. $\mathfrak{H}$ ß. & cum aq. pluv. f. lixivium forte & clarum, postea recipe herb. petrosel. in mediocri calore & non in sole exsiccati & crassiuscule incil. q. v. inde vitro & aff. prædict. lixiv. st. in dig. in loc. tep. ad extrah. tinct. huic imprægnato & calido lixivio *aluminis crudi* in aq. pluv. dissol. $\mathfrak{H}$ ß. calide affunde, bene invicem misce & præcipitabitur cum ebullitione tinctura petroselini vera & subvitidis, quam diligentiss. edulcora & ad usum reserva, menses & urinam provocat, status discerit & calculum expellit, dosis à gr. vj. ad $\mathfrak{D}$ j. Vid. corp. ph. p. 84. b.

Magisterium Pleuriticum *Michaelis.*

Re. Mandib. luc. piscis dent. apr. ana $\mathfrak{z}$ i. lap. perc. tal. lepor. lap. caner. ana $\mathfrak{z}$ ß. solv. in menstr. præcipit. & edulc. F. Magist. in Pleuritide usurp.

Magisterium Saturni *Minsichii.*

Re. Salis Saturni crystallini & pulcherrimi q. v. solve in aq. rosarum; postea affunde Spiritum Vitrioli (sunt qui

qui oleo Tartari utuntur, sed Spiritus Vitrioli præstat) lentè, & celeri tamen lapsu, tandem, utque dum colorem spissi lactis acquirat. Deinde filtra per chartam emporeticam, & Magisterium albißimum in charta remanens, secundum artem Spagyricam aquis cordialibus edulcora, exsicca, & ad usum reserva. Magisterium hoc Saturni ab omni nauseosa & noxa dulcedine liberum est, propterea felicissimè eo utimur in phtisi, Hæctica, febribus ardentibus, aliisque inflammationibus internis. Vid. corp. ph. p. 75. b.

Magisterium Saturni Le Mery.

Solve duas vel tres $\bar{z}$ Salis Saturni probe, ut dictum, purgati, in f. q. aqua & aceti destillari; solutionem filtra, huicque guttatim instilla olei Tartari per deliquium, fiet veluti lac, hinc quædam coagulationis species, quæ sub pulveris albi forma ad fundum vasis præcipitabitur: confunde omnia, eaque relupinando affunde in fundibulo, charta emporetica munito, liquor instar aquæ limpida præterlabetur, pulvisque remanebit: hunc aqua affusa multoties elue, ut aceti impressio auferatur: hinc assicca: habebis magisterium albißimum, quo ad fucos utuntur sicut Bitmutho, de quo locuti sumus: permiscetur etiam pomatis, unguentis ad lychenes. Vid. corp. ph. p. 75. b.

Magisterium Saturni ex Schræd.

Solutioni Saturni instilla Œ i p. j. & præcipitabitur, hoc Saccharum vel Magisterium (utriusque enim eadem ratio est,) intra corpus sumptum, frigiditate sua libidinem extinguit. Dosis gr. 4. s. 6. Vid. corp. ph. p. 373. b.

Magi-

Magisterium Sulphuris *Le Mery.*

℞. *Florum Sulphuris* ℥iij. & *Salis Tartari* vel *Nitri* carbonibus fixati ℥xij. magnæ ollæ indito, iisque aquæ ℥vj. vel vj. affundito: ollam obtege, eaque igni admotâ, ebulliat liquor per horas 5. vel 6. vel quousque solutum omnino fuerit Δ , liquore rubro facto solutionem tunc filtra, huicque affunde paulatim *acetum destillatum*, aliudve acidum, fiet lac, quod requiescere permittes, ut ad vasis fundum præcipitetur albus pulvis; quicquid limpidum erit per inclinationem effunde, huncque pulverem 5. vel 6. aqua lotum in umbra assicca, & id magisterii vel lactis Δ is nomine venit, valere creditur adversus omnes pulmonis pectorisque morbos, exhibetur à gr. vj. ad xvj. ex convenienti liquore. Vid. corp. ph. p. 91. a.

Magisterium Scammonii *Minscheti.*

℞. *Scam. sel.* solv. in *f. v. sophor.* post. debit. filtra. iterum in B. per alemb. ad med. saltem abstrahe & aq. ros. q. ad præcip. requiri videbitur aff. & præcip. resina puriss. absque venenosa acredine & odore libera quam remoto phlegmate sicca, purgat sine omni læsione bilem; dosis à ℞. ad j. Vid. corp. ph. p. 88. b.

Magisterium *seve* Terra foliata Tartari.

℞. Θ is Tartari q. l. Imprægnato hoc aceto optimo, donec Θ i nil amplius aciditatis retinet, sed acetum, ut affusum est, aciditatem retinet. Tum siccato sali imprægnato affunde *Spiritum vini*, & eum aliquot vicibus rursus abstrahe cohobando. Tum siccatum Sal reponere, ut liqueat, & habe-

Oo 5

bis

bis Magisterium Tartari liquidum, rubrum, laxans.
Dosi ℥j. & ultra. Vid. corp. ph. p. 81. b.

Magisterium Succini *Schræd.*

℞. Succin. q. v. aff. sp. vin. rectif. solve, decanta, ab-
strahere in MB. vel præcip. cum aq. font. & remane-
bit, in fund. Mag. Vid. corp. ph. p. 89. b.

Magisterium five Lac sulphuris.

℞. Flor. sulph. ℥j. sal. tart. ℥iij. m. & cum aq. comm.
℥iij. bull. utque dum sulphur solutum sit, postea
filtr. calide per ch. & superfuto aceri dest. q. l. præ-
cip. pulvis lacteus qui edulc. & exsicc. pectorale
med. est in Phthisi usarp. Vid. corp. ph. p. 89. b.

Magisterium Tartari seu Tartarus
vitriolatus.

℞. Ol. tart. p. d. ℥iv. instilla huic guttatim spir. vitr.
quamdiu effervescent, sic præcip. tart. vitr. vel
juxta Tackenum Recip. vitr. crudi in aq. solut.
aff. sensim ol. tart. donec non amplius effervesc. hoc
rite factio coagula liquorem in cristallos. Vid. corp.
ph. p. 82. b.

Magisterium Vitrioli *Schræd.*

℞. Vitr. opt. q. v. destill. more usitato spiritus cum
oleo per retortam, simul rectificetur cum phlegmate
sal. com. ex cap. mort. extrahatur phlegma destil-
lando à sale comm. separatur cum aliquot coho-
bitis & digestionib. hinc recipe sal. com. p. ij. spir.
vel ol. vitr. p. j. ponantur in phiala in MB ut aquo-
sitas exhalet, idque tantisper repete, donec sal tan-
tum olei imberit quanti ponderis primo fuit,
hinc in phiala hermetice clausa p. 8. d. digeratur
tandemque in aere collocetur 14. d. & n. ad coa-
gulandum. Vid. corp. ph. p. 83. b.